

I N G E B L I K T

BELEZENIS

Belezenis geeft een overzicht van wat vandaag de dag over lezen bekend is. Auteur Jef Pepermans schetst een theoretisch kader waarin recente inzichten over lezen werden bijeengebracht in een samenhangend en toegankelijk geheel. Het boek richt zich tot iedereen die beroepshalve met leesonderwijs bezig is. De achterliggende idee daarbij is dat goed leesonderwijs moet steunen op een degelijk onderbouwde visie.

In vier hoofdstukken wordt de lezer door deze materie geloodst. Volgende onderwerpen komen ter sprake:

- overvloedig tekstaanbod in onze samenleving;

- basisinzichten rond taal en betekenis, taal als ordeningssysteem;
- lezen en decoderen, voorspellend lezen, leesstrategieën;
- begrijpen en lezen.

Het boek is bedoeld voor leerkrachten basis- en secundair onderwijs, educatieve werkers in de basiseducatie, en al wie op de ene of andere manier professioneel met lezen bezig is. *Belezenis* is een uitgave van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie (VOCB). Prijs: 350 BEF.

VOCB, S. Claes of S. Dellens, Frankrijklei 64, 2000 Antwerpen, tel. (03)226 84 83, fax (03)226 82 29, E-MAIL info@vocb.be

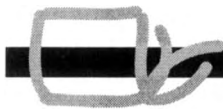

NATUURLIJK HEBBEN WIJ OOK VOOR JULLIE BOEKEN

Bij KCLB, dienst voor leesbevordering, is een brochure verschenen over leesbevordering in het tso met als titel: *Natuurlijk hebben wij ook voor jullie boeken*. Het concept ontstond enkele jaren geleden in het Vrij Technisch Instituut van Deinze; Mark Van Bavel legde de laatste hand aan de redactie. Met deze brochure streven de samenstellers een dubbel doel na: leraren tso concreet materi-

aal bezorgen om hun leerlingen wegwijst te maken in de school- en openbare bibliotheek, en bijdragen tot de leesbereidheid van tso-leerlingen. De brochure bestaat uit drie delen:

- (1) In de *reader* worden het thema en de toon gezet. Twee bibliothecarissen uit een openbare bibliotheek (Manu Manderveld en Jo Coymans), een schoolbibliothecaris secundair onderwijs (Kris Van Rhode) en een mediathecaris van

een hogeschool (Chris Peeters) getuigen.

- (2) In *beginsituatie* schetst Mark Van Bavel het profiel en de leesomgeving van de tso-leerling en stelt hij de voorschriften voor literair lezen in de eindtermen en de leerplannen van het VKSO voor.
- (3) Het deel *Didactiek* gaat eerst in op leesbevorderende didactieken voor de klasbibliotheek (Jan Staes) en de schoolbibliotheek (Mark Van Bavel en Chris Peeters). Vervolgens wordt de samenwerking tussen de school en de openbare bibliotheek in de verf gezet

en concreet uitgewerkt in suggesties en werkvormen voor bibliotheekinitiatie in de klas (Janien Benaets en Chris De Commer).

In het besluit maakt Mark Van Bavel de balans op en in een addendum signaleert hij interessante publicaties, cd-roms en sites over literatuur en leespromotie, en over bibliotheek en mediatheek. De brochure telt 64 p. en kost 300 BEF.

KCLB, Louys Frarynlaan 75/3, 2050 Antwerpen, tel. (03)272 21 46, fax (03)773 34 66, E-MAIL k.c.l.b@village.uunet.be

LEESGOED

Leesgoed (met als ondertitel *Wat en hoe kinderen en jongeren (leren) lezen*) is een tijdschrift voor iedereen die belang stelt in en werkt met jeugd en jeugdliteratuur. Het is een uitgave van Biblion Uitgeverij; de redactie is Nederlands-Vlaams (met BV's als Jan van Coillie en Marita de Sterck). *Leesgoed* verschijnt zes keer per jaar.

Leesgoed 28/1 (2001) besteedt in drie artikelen aandacht aan het thema van de Vlaamse Jeugdboekenweek 2001: dromen. Nicole Vliegen laat als psycholoog-psychanalytisch kindertherapeut haar licht schijnen op 'kinderdromen en jeugdliteratuur'. In 'dromen in de klas' verkent Ingeborg Hendriks het thema met behulp van het nieuwe digitale zoekprogramma *Boekwijzer*, een cd-romabonnement voor het basisonderwijs. En de redactie deed ook haar duit in het zakje en sprokkelde 'dromen, titels, herinneringen'.

Drie interviews telt deze aflevering van *Leesgoed*: met Dick Schram, de eerste bijzonder hoogleraar Leesbevordering aan de Univer-

siteit Utrecht, over 'de troeven van het lezen' (door Maria van der Aalsvoort); met Louis Sachar, een Amerikaans jeugdauteur die 'schrijft in een poging om grote literatuur voort te brengen' (door Karin Kustermans); en met Norbert Vranckx, uitgever bij Altiora, die vreest dat 'de adolescente lezers afhaken' (door Karel Maartense).

Saskia van der Wiel ging eens kijken 'wat kinderen lezen in de klas van juf Alice'. En via Walter Schrooten maken we kennis met 'Seppe Speurder en het mysterie van de verloren zebrastrepen', of: lezen met de computer. Over 'vroeg kinderjaren, rekenen, lezen en jeugdliteratuur' gaat de bijdrage van Piet Mooren. Wouter de Nooy bespreekt op zijn beurt *Het prentenboek als springplank* van de vorige auteur. En in 'lezen en laten lezen' vertelt Rika Post een Gronings verhaal over werken met kansarme kinderen.

Verder heel wat recensies van kinder- en jeugdliteratuur voor verschillende leeftijdscategorieën (0-8, 8-12 en 12-16 jaar) in de rubriek *Goed gelezen*. *Wij waren er* is de conferentierubriek en *iMoores!* een nieuwe

column. Het nummer wordt afgesloten met allerlei kort *Nieuws en ander nieuws* (de internettips staan ook op de website van Biblion) en een *Agenda*.

REDACTIEADRES: *Biblion Uitgeverij, Herman Verschuren, Postbus 43026, NL-2504 AA*

Den Haag, tel. 00-31-70-309 03 35, fax 00-31-70-309 05 55, E-MAIL verschuren@biblion.nl, WEBSITE www.biblion.nl/producten/tijdschriften/leesgoed.html

ABONNEMENTEN: *Swets Belgium NV, Eigenlostraat 21, 9100 Sint-Niklaas, tel. (037) 80 62 62, fax (037) 80 62 99*

KLAPPER

Klapper is het driemaandelijks tijdschrift van het Centrum voor Lezen en Informatie vzw (LINC). In *Klapper* 8/3 (2000) vinden we het vervolgartikel 'Het leesbevorderingsbeleid' van Mady Decorte. Wie een beeld wil krijgen van de intenties en beloftes in verband met het cultuurbeleid en meer specifiek het leesbevorderingsbeleid van minister Anciaux moet deze bijdrage zeker lezen. LINC-medewerkster Bea Van Cauteren brengt verslag uit van de 'Prehistorie van het lezen voor migranten': ze vertelt haar

ervaringen met het geven van een voordracht over lezen voor allochtone ouders in een kinderdagverblijf. Verder nog een bijdrage van Raymond Vansumere over 'Turkse boeken in de hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek' en van Bea Van Cauteren over het Edegemse project 'Iep! Kom naar de bus en reis door de boeken van Joke van Leeuwen'. Het nummer rondt af met nuttige websitetips in functie van info over ICT in het onderwijs. Zoals in elke *Klapper* vinden we ook een *Pluizer*, de uitneembare katern met kinder- en jeugdboekrecensies. (VG)

LEESIDEE JEUGDLITERATUUR

Leesidee Jeugdliteratuur, het tijdschrift van Vlabin-VBC, verschijnt vanaf deze jaargang negen in plaats van tien keer. Vanaf januari 2001 zijn *Leesidee* en *Leesidee Jeugdliteratuur* ook te koop in 50 boekhandels in Vlaanderen.

Naast kortere en langere recensies van kinder- en jeugdboeken staan er in elk nummer ook een aantal uitvoerigere artikels. De nieuwe jaargang, *Leesidee Jeugdliteratuur* 7/1 (februari 2001), opent met '2000, een terugblik'. Marita Vermeulen stelt vast dat er in 2000 weinig gejubel doorklonk in de verschenen recensies. Naar jaarlijkse gewoonte werd ook aan de recensenten gevraagd om terug te kijken op het afgelopen lees-

jaar. Verder vinden we filmbesprekingen van 'Blinker en het Bagbag-juweel', 'Mariken', 'Tsatsike' en 'Pettson en Findus'. Over deze laatste tekenfilm zorgde Gert Hermans ook voor een interview met de maker Albert H. Kaminski. Tot slot 'Iets eenvoudigs' van Bart Moeyaert, feestrede voor Joke van Leeuwen bij de uitreiking van de Theo Thijssenprijs.

In *Leesidee Jeugdliteratuur* 7/2 (maart 2001) vinden we onder andere een bijdrage van Marita Vermeulen over 'Dromen in prentenboeken'. De auteur in de kijker is deze maand Anton Quintana (bijdrage van Herman de Graef). Harlinda Lox zorgde voor het thema in de kijker: de wolf in de Europese vertelcultuur. (VG)

LEVENDE TALEN

Levende Talen Tijdschrift 1/4 (december 2000) publiceert twee bijdragen over zelfstandig leren in het talenonderwijs (zie de rubriek WERKHUIS in dit nummer). In 'Werken aan een taalgevoelige school' presenteert Marleen Miedema een voorbeeld van succesvol taalbeleid op een Amerikaanse school in Californië met bijna 100% tweedetaaleerders. En ze maakt de vertaalslag naar de Nederlandse situatie. In 'The making of *Schoolslag*' laten twee ontwikkelaars van deze NT1/NT2-methode voor de basisvorming (Dirkje Ebberts & Marlies Kamp) zien hoe ze de theoretische uitgangspunten vertaald hebben in lesmateriaal. Voorbeelden van het uiteindelijke resultaat maken een en ander concreet.

Naast de artikelenreeks in vier afleveringen over het zelfstandig leren van moderne vreemde talen (zie de rubriek WERKHUIS in dit nummer) lezen we in *Levende Talen Magazine* onder meer de volgende bijdragen:

In 87/8 (december 2000) doet Corinne Sebreghs verslag van het fotoproject 'Kijk mij nou' dat erin slaagt om allochtone leerlingen aan het schrijven te krijgen. In 'Onderzoek naar taalonderwijs' rapporteert Martine Braaksma over een onderzoek naar de didactiek leren-door-observeren in het schrijven en leesonderwijs. De rubriek 'Jeugdliteratuur in het voortgezet onderwijs' besteedt onder meer aandacht aan het nieuwste boek van Aidan Chambers: *Niets is wat het lijkt*.

Aflevering 88/1 (januari 2001) opent met een interview van Sandra van Bruinisse & Hannie Humme met kinderboekenschrijver Louis Sachar. Hij won in Nederland een Zilveren Zoen voor zijn boek *Gaten*. Verder in dat nummer een e-mail uit... Vlaanderen vanwege inspecteur Paul Wouters over het talenonderwijs hier te lande.

In 88/2 (februari 2001) weerklanken in de rubriek 'Jeugdliteratuur' veel lofuitingen aan het adres van Vlaamse auteurs: *Wild vlees* van Marita de Sterck en de bundel *De dichter is een tovenaars* van Jan van Coillie.

POËZIE IN DE NIEUWE TAAL

Op het Dario Fo College wordt tijdens de lessen Nederlands als tweede taal ook poëzie gelezen en geschreven. Naar aanleiding van het Europees Jaar van de Talen 2001 heeft het CINOP ('s-Hertogenbosch) enkele van die gedichten gebundeld in *Poëzie in de nieuwe taal*. Uit een rijke oogst koos samensteller Jos van Hest er zestien die hem troffen: gedichten van weemoed, hoop en verlangen van nieuwkomers in Neder-

land. Deze fraai vormgegeven gelegenheidsuitgave is bedoeld als eerbetoon aan alle cursisten die hun best doen om het Nederlands onder de knie te krijgen en aan de docenten die hen daarbij helpen.

Dario Fo College, Mieke van Egmond, Voorstraat 88, NL-2685 EP Poeldijk, tel. 00-31-174-24 44 55 of

CINOP, Thomas Bersee, Postbus 5200, NL-1585 BP 's-Hertogenbosch, tel. 00-31-73-680 08 82

SCHOKLA

Schokla (voluit School- en Klaspraktijk) is een tijdschrift voor het basisonderwijs, uitgegeven bij Van In. *Schokla* 168 (januari 2001) opent met het visiestuk 'Sociale categorisering, stereotypen en vooroordelen' van Roger Boonen. In de bijdrage 'Is een friet nog een friet wanneer hij rond zou zijn?' maakt Christine Lafaille duidelijk wat filoso-

feren met kinderen zoal inhoudt. Verder bevat het nummer een aantal bijdragen over 'inclusief onderwijs' als een vorm van zorgbreedte. Daarnaast ook een aanzet tot vakoverschrijdend werken met het lied als werkvorm in de Franse les. Zoals steeds wordt deze aflevering afgesloten met boekbesprekingen van vakliteratuur en kinderboeken.

SPRANKEL

Sprankel is het driemaandelijks tijdschrift van de gelijknamige vereniging van ouders van normaalbegaafde kinderen met leerproblemen. *Sprankel* 12/1 (januari-maart 2001) bevat een bijdrage van Dirk Callebaut (een leraar), over de implementatie van het gemoetiveerd verslag/dyslexieattest in het secundair onderwijs. Daarover heeft Peter van

Vugt al eerder in *VONK* 26/1 (sept.-okt. 1996) gerapporteerd. Om dat verslag/attest op een kwaliteitsvolle manier te implementeren, zijn volgens de auteur drie factoren van cruciaal belang: de wijze van invoeren, de grondigheid van het deskundigenverslag, en enkele regels van goede klaspraktijk.

Sprankel vzw, Kerkhofstraat 60, 3500 Hasselt, tel. (011)28 45 91, fax (011)28 45 92

ONS ERFDEEL

Gelezen in *ons Erfdeel* 44/1 (jan.-feb. 2001): de lokroep van het Engels, of taalbeleid op z'n Nederlands (Reinier Salverda); een blik op het werk van M. Februari (Bart Vervaeck); milieubesef als cultuurgood (Pieter Leroy); drie gerijpte poëziedebuten (Elke Brems) met gedichten van Marjoleine de Vos, René Puthaar en Victor Schiferli; Jan van Imschoot, dichter van bizarre fabels

(Eric Bracke); het 'zware oeuvre' van Neuteulings Riedijk Architekten (Hans Ibelings); journalistiek in transitie (Huub Wijffjes); nieuwe poëzie van Luuk Gruwez (Piet Gerbrandy) met drie gedichten toe; Eva Bal, koningin in wonderland (Paul Demets); de poëzie van Toon Tellegen (Marjoleine de Vos) met aansluitend enkele gedichten. Als vanouds sluiten drie vaste rubrieken het nummer af: *Culturele kroniek*, *Taal- en cultuurpolitiek* en *Publicaties*.

Rita Rymenans & Veerle Geudens
rita.rymenans@ua.ac.be
vgeudens@be.packardbell.org